

تولید همزمان شاخساره و ریشه از کشت درون شیشه ای خیار گلخانه ای

محمد سیاری و ذبیح الله زمانی

چکیده: در پژوهشی برای تولید هم‌زمان شاخساره و ریشه از ریزنمونه تنگ گره خیار گلخانه‌ای رقم نانهمز (تولیدی شرکت رویال هلند) و تنظیم‌کننده‌های رایج ایندول بوتیریک اسید و کایتین بهره گرفته شد. پس از گندزدایی، ریزنمونه‌ها در محیط کشت پایه موراشیگی و اسکوگ که به آن غلظت‌های مختلفی از ایندول بوتیریک اسید و کایتین افزوده شده بود قرار گرفتند. هر دو تنظیم‌کننده رشد با غلظت‌های ۰، ۰/۱، ۰/۳ و ۰/۵ میلی گرم در لیتر به طور مجزا و در تلفیق با یکدیگر استفاده شدند. ۴ هفته پس از کاشت ریزنمونه‌ها، صفات مورد نظر، شامل تعداد ریشه، وزن‌تر و خشک ریشه و وزن‌تر شاخساره مورد اندازه‌گیری قرار گرفتند. نتایج تجزیه واریانس برای هر یک از صفات نشان داد که بین سطوح ایندول بوتیریک اسید از نظر صفات تعداد ریشه، وزن‌تر و خشک ریشه و بین سطوح کایتین از نظر وزن‌تر شاخساره اختلاف معنی‌داری وجود دارد. هم‌چنین نتایج حاصل از بررسی داده‌ها نشان داد که محیط کشت حاوی ۰/۳ میلی گرم در لیتر از دو تنظیم‌کننده فوق برای تولید هم‌زمان شاخساره و ریشه در طول ۴ هفته پس از کشت ریزنمونه‌ها بسیار مناسب است.